

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@afgazad.com

Ideological

مسائل ایدئولوژیک

تتبع و نگارش :

امین الدین «سعیدی – سعید افغانی»
مدیر مطالعات ستراتیژیک افغان و
مسول مرکز کلتوری دحق لاره- جرمنی

اعتدال در دوستی و دشمنی

اعتدال و میانه‌روی به معنای انتخاب راه وسط و عدم تمایل به افراط و تفریط را میگویند. قرآن عظیم الشان، امت اسلام را امت میانه معرفی نموده است.

اعتدال در دین مقدس اسلام، قلمرو وسیعی را در بر دارد. ولی علماء و دانشمندان از جمله اعتدال در امور شخصی را به عرصه‌های مختلفی به شرح ذیل خلاصه و فورمولبندی نموده اند :

اعتدال در عبادت، اعتدال در سخن گفتن، اعتدال در راه رفتن، اعتدال در خوردن و آشامیدن، اعتدال در دنیاطلبی، اعتدال در قهرو غضب، اعتدال در ارضای غریزه جنسی و اعتدال در دوستی و دشمنی.

در مورد اعتدال در دوستی و دشمنی باید گفت که دین مقدس اسلام در ایجاد روابط دوستانه و برادرانه با افراد مسلمان نه تنها تأکید نموده بلکه از تأسیس این روابط دفاع و جانبداری هم نموده است و این دوستی را سرمایه‌های ارزنده و گرانبهائی می‌شمارد، ولی با افراط در رفاقت و دوستی مخالف است و خواهان اعتدال در روابط دوستانه می‌باشد.

در روایت اسلامی آمده است : با دوست خود در حد اعتدال دوستی کن؛ زیرا ممکن است آن دوست، روزی دشمن تو گردد و در دشمنی خود نیز معتدل باش؛ زیرا ممکن است همان دشمن، روزی دوست تو گردد.

بعضی از افراد در دوستی خود افراط می‌کنند، به طوری که همه اسرار زندگی خویش، حتی مسائل شخصی و خصوصی خویش را نیز با دوست خود در میان می‌گذارند؛ در حالیکه در بسیاری از اوقات حوادثی به میان می‌آید که همین شخص روزی دشمن تو خواهد شود. برعکس برخی از افراد، وقتی با کسی دشمن می‌شوند، در دشمنی خویش چنان افراط می‌کنند که همه پل‌ها (به ضم پ) و راه بازگشت را برخورد می‌پندند.

سعیدی میگوید : «هر آن سَرّی که داری، با دوست در میان من، چه دانی که وقتی دشمن گردد، و هر گزندی که توانی به دشمن مرسان که وقتی دوست شود.»

مگر نباید اشتباه کرد که اعتماد با دوست ، یکی از ریشه‌دارترین پایه‌های حیات اجتماعی به شمار می‌رود و مورد تأیید دین مقدس اسلام و قرآن عظیم الشان و سنت پیامبر بزرگوار اسلام است، اما اعتماد بیش از حد به دیگران، به خصوص در مسائل خطیر و سرنوشت ساز، با موازین عقلی و شرعی ناسازگار است. شرع مقدس در این موارد، رعایت جانب احتیاط و اعتدال را توصیه نموده است.

پایان

نام مقاله : اعتدال در دوستی و دشمنی

تتبع و نگارش : امین الدین « سعیدی- سعید افغانی »

مدیر مرکز مطالعات ستراتیژیکی افغان و

مسؤل مرکز فرهنگی دحق لاره - جرمنی